

ת"פ 8288/04/17 - מדינת ישראל נגד גלעד צור

בית משפט השלום בקריית גת - בשבתו בבימ"ש אשקלון

ת"פ 8288-04-17 מדינת ישראל נ' צור
תיק חיצוני: 137912/2017

מספר בקשה: 5

בפני	כבוד השופטת טל לחיאני שהם
מבקשת	מדינת ישראל ע"י ב"כ אבי דהן, עו"ד
נגד	גלעד צור ע"י ב"כ יניב פרץ, עו"ד
משיב	
החלטה	

כללי

- ביום 4/4/17 הוגש כנגד הנאשם כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירת גידול 118 שתילי סם מסוכן מסוג קנאבוס במשקל 8.3 ק"ג בתוך שני חדרים בביתו שבמשק 127 במושב נחלה (להלן: "**הבית**"), וכן עבירת החזקת 3.6 ק"ג סם מסוכן מסוג קנאבוס שלא לצריכה עצמית.
- ביום 3/1/18 התיר בית המשפט תיקון כתב האישום על דרך הוספת בקשה של המדינה להכריז על הנאשם כ"סוחר סמים" ועתירה לחילוט רכוש - הבית.
- ביום 19/9/17 הוגשה בקשה למתן צו לסעדים זמניים בו עתר פרקליט מחוז דרום כי בית המשפט יורה על איסור ביצוע כל שינוי ו/או העברת זכויות בבית.
- דיונים מספר נקבעו בבקשה, אשר נדחו מעת לעת, כך שדיון בבקשה לגופה נערך אך ביום 3/1/18, זאת לאור קשיים בתיאום מועד לדיון ובקשות דחייה של ב"כ הנאשם אשר לא קיבל לידיו מלוא חומרי החקירה שנוספו בתיק.

טיעוני הצדדים

- בבקשה למתן סעדים זמניים נטען כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת העבירות המיוחסות לנאשם וכי הוא בנה את שני חדרי הגידול בבית באופן שיש בו כדי להסתיר את דלת הכניסה אליהם בכוונה להסתיר את פעילותו העבריינית.
- בבקשה אף נטען כי קיימות ראיות לכאורה לכך שהבית הוא רכושו בפועל של המשיב וקיים יסוד סביר להניח כי עלולים לבצע פעולות בנכס שעשויים להכשיל את תהליך החילוט.
- במעמד הדיון בבקשה, הגיש ב"כ המאשימה טיעונים בכתב (**ת1**) בהם הוסיף כי טענת הנאשם להחזקה וגידול לצריכה עצמית אינה תואמת את לשון החוק, החזקה הקבועה בו לעניין הכמות ומטרת החזקת הסם, ונסתרה בחקירה כלכלית מורכבת שנערכה לנאשם.

משכך, טען ב"כ המאשימה כי קיים פוטנציאל חילוט לאור סעיף 36א(1) לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח משולב] התשל"ג - 1973 (להלן: "הפקודה") והן בהתאם להוראת המחוקק בסעיף 31(6) לפקודה.

עוד הבהיר ב"כ המאשימה כי בבקשה לאסור שינוי או העברת בעלות אין משום פגיעה משמעותית בקניינו של הנאשם אשר מתגורר בבית ויוכל להמשיך ולהתגורר בו.

6. ב"כ הנאשם טען כי חרף העובדה שמבחינה "טכנית" קיימות ראיות לכאורה לביצוע העבירות המיוחסות לנאשם, לאור מצבו האישי, עברו, האישור שקיבל מטעם המדינה לצורך קנביס רפואי משנת 2012, גרסתו המלאה, ומסמכים שצירף המעידים על יכולת כלכלית, יש סיכוי ממשי כי בסיום ההליך יקבע שהנאשם החזיק הסם לצריכה עצמית ואף גידל הסמים לשימושו העצמי, ומכאן שלא קיים פוטנציאל ממשי לחילוט הרכוש.

משכך, עתר לדחות הבקשה.

המסגרת הנורמטיבית

7. בע"פ 5680/15 ניקלוא סעיד נגד מדינת ישראל (29/8/13) סיכם בית המשפט העליון את המסגרת הנורמטיבית כך:

" חילוט רכושו של אדם שהורשע בעבירת סמים נע בשני מסלולים. המסלול האחד מתמקד במעשה - העבירה, והשני בעושה - העבריין. הנתבי הראשון מוסדר בסעיף 36א לפקודה אשר קובע:

36א. (א) הורשע אדם בעבירה של עסקת סמים, יצווה בית המשפט, זולת אם סבר שלא לעשות כן מנימוקים מיוחדים שיפרט, כי בנוסף לכל עונש יחולט לאוצר המדינה כל רכוש שהוא -

(1) רכוש ששימש או נועד לשמש כאמצעי לביצוע העבירה או ששימש או נועד לשמש כדי לאפשר את ביצוע העבירה;

(2) רכוש שהושג, במישרין או בעקיפין, כשכר העבירה או כתוצאה מביצוע העבירה, או שיועד לכך.

עינינו רואות קיומה של זיקה בין הרכוש מושא צו החילוט לבין העבירה. בהתאם, אין תמה כי הסעיף נוקט בלשון ציווי כך שעל בית המשפט לצוות על חילוט, זולת קיומם של נימוקים מיוחדים. במסלול זה, הרכוש הינו תוצאה ישירה של העבירה.

המסלול השני שם דגש על העושה - העבריין - בהיותו סוחר סמים. כלשון סעיף 31(6):

31. במשפט נגד אדם על עבירה לפי פקודה זו או תקנות לפיה -

(6) קבע בית המשפט לפי סעיף 36א(ב) שנידון הוא סוחר סמים -

(א) כל רכוש של אדם כאמור, ורכוש של בן זוגו ושל ילדיו אשר טרם מלאו להם עשרים ואחת שנים, וכן רכוש של אדם אחר שהנידון מימן את רכישתו או העבירו לאותו אדם ללא תמורה, יראה כרכוש של הנידון שהושג

בעבירה של עסקת סמים, אלא אם כן הוכיח הנידון אחד מאלה:

(א) האמצעים להשגת הרכוש היו חוקיים;

(ב) הרכוש הגיע לידי או לידי בעליו לא מאוחר משמונה שנים שקדמו ליום הגשת כתב האישום בשל העבירה שעליה נדון;

(ג) כל רכוש שנמצא בחזקתו או בחשבונו של הנידון יראה כרכוש שלו אלא אם כן הוכיח שהרכוש הוא של זולתו, שאינו אחד האנשים המפורטים בפסקה (א).

בקביעת החזקה כי כל רכוש של הנאשם יראה כרכוש שהושג בעבירת הסמים, המחוקק מניח זיקה בין רכוש של הנאשם ושל בני משפחתו, לבין העבירה, וזאת על רקע היותו סוחר סמים. אולם, בשל המורכבות של נתיב זה, הנאשם שהוא בגדר סוחר סמים יכול להתגונן בפני בקשת החילוט בדרכים שונות, על ידי הוכחת אמצעים חוקיים להשגת הרכוש, הוכחת עיתוי קבלת הרכוש של יותר מ-8 שנים טרם הגשת כתב האישום, או הוכחה שהרכוש שייך לזולתו.

בענייננו עסקין בהליך מקדים, לאחר הגשת כתב האישום אך טרם הרשעה. המתווה קבוע בסעיף 36 לפקודה:

36. (א) הוגש כתב אישום או הוגשה בקשה לחילוט אזרחי, רשאי בית המשפט, על פי בקשה חתומה בידי פרקליט מחוז המפרט את הרכוש שאת חילוטו מבקשים, לתת צו זמני בדבר - מתן ערבויות מטעם הנאשם, או אדם אחר המחזיק ברכוש, צוי מניעה, צוי עיקול או הוראות בדבר צעדים אחרים שיבטיחו את האפשרות של מימוש החילוט, לרבות הוראות לאפוסטרופוס הכללי או לאדם אחר בדבר ניהול זמני של הרכוש (להלן בסעיף זה - צו זמני); לענין זה, "בית המשפט" - בית המשפט שלפניו הוגשו כתב האישום או התובענה, לפי הענין.

המאפיין הייחודי של הליך זה הוא שניתן בו צו זמני כאשר עודנה עומדת לנאשם חזקת החפות. על אף זאת, כדי לשמור על הקיים ולאפשר חילוט בסיום המשפט במידה ויידרש, נוצר החילוט הזמני, שדומה, בכפוף לכל השינויים המחויבים, להחלטות זמניות אחרות כגון עיקול ואף מעצר. בשלב זה, יש לשקול את מתן הסעדים בזהירות. על כן, "אם ניתן לנקוט אמצעים "חלופיים" שדי בהם כדי להבטיח את אפשרות החילוט או השגת תכליתו בעתיד, תוך פגיעה פחותה בקניינו של בעל הרכוש, יש להעדיף על פני סעד זמני של תפיסת הרכוש והחזקתו עד תום ההליך המשפטי" [בש"פ 6817/07 מדינת ישראל נ' סיטבון, [פורסם בנבו] פסקה 36 (31.10.2007)].

נטל ההוכחה החל על התביעה בשני המסלולים לאחר הרשעה - בין אם מדובר בהוכחת זיקה ישירה בין הרכוש לעבירה ובין אם מדובר בהוכחת התנאים המקדמיים לחזקה הקבועה בסעיף 31(6) - הינו מעל לכל ספק סביר [ע"פ 3162/94 מדינת ישראל נ' מישל ישראל, פ"ד נ(3), 265 (1996)], תוך התחשבות בכך שישנם מצבים בהם ההוכחה קשורה בעניינים שבידיעתו המיוחדת של הנאשם [ע"פ 4496/04 מוחמד עלי מחג'נה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 8 (11.9.2005) (להלן: עניין מחג'נה)]. כאמור, במידה והוכחו התנאים המקדמיים לחזקה, יש באפשרותו של הנידון להוכיח את אחד הסייגים לה. זאת עליו להוכיח בנטל הוכחה של מאזן

הסתברויות [עניין מחג'נה, פסקה 9], ואין די בהעלאת ספק בדבר אי כשירות הכספים [ע"פ 7598/95 בן שטרית נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(2), 385, 410-411 (1998)].

אולם, בהליך ביניים בבקשה לסעדים זמניים לשם הבטחת החילוט, נטל ההוכחה שונה מהרמה הנדרשת במתן צו חילוט לאחר הרשעה. לשם החילוט הזמני די בשלב הביניים בקיומן של ראיות לכאורה המצביעות על "פוטנציאל חילוט", קרי על קיומו של סיכוי סביר שאם יורשעו הנאשמים, יביא הדבר לחילוט הרכוש שבמחלוקת [בש"פ 3750/09 פואז אלהואשלה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 8 (2.6.2009)].

דין והכרעה

8. לאחר שעיינתי בבקשה, שמעתי טיעוני הצדדים בעל פה ובכתב, עיינתי בחומר החקירה והן במסמכים שהגיש ב"כ הנאשם, סבורני כי יש מקום להיעתר לבקשה.

9. כעולה מחומר הראיות, בבית הנאשם בוצע חיפוש על פי צו.

במהלך החיפוש נתפסו בבית הנאשם, במחסן שחולק לשני חדרים ושהוסתר מאחורי ארון, הסמים המפורטים בכתב האישום.

כבר במעמד החיפוש ובמהלך חקירותיו במשטרה טען הנאשם כי הסמים שייכים לו אך טען כי גידלם לצורך שימוש עצמי.

עיון בסרטון המתעד את החיפוש, כמו גם בתמונות שהונפקו מסרטון זה, מעלה כי הנאשם גידל הסמים בשני חדרים שהוסתרו מאחורי ארון בקומת הקרקע - חדר הנבטה וחדר גידול. עוד עולה כי במקום הציב הנאשם ציוד המתאים לגידול הסם בהם אמצעי תאורה, אוורור ודישון.

ראה: דו"חות פעולה של השוטרים דימה בויאנקוב, רוני אוחיון, רותם ארדמן, עסאם סלמאן ואורן גולדברג מיום 28/3/17, סרטון המתעד החיפוש ותמונות שהופקו ממנו (מסמך ל"ג) וכן חוו"ד מומחה לעניין הסם וכמותו.

10. ב"כ הנאשם טען כי הנאשם צורך סם מסוג קנביס באופן אינטנסיבי לאור מצבו הרפואי והנפשי ועל כן, לצד הוכחת יכולת כלכלית, יש סיכוי ממשי כי ניתן יהיה לסתור החזקה ולא קיים פוטנציאל לחילוט הרכוש.

עבירת גידול סם - הוראת סעיף 6 לפקודה איננה מבחינה בין גידול לצריכה עצמית לבין גידול שלא לצריכה עצמית וכל גידול של סם עונשו 20 שנות מאסר.

זאת ועוד, כמות הסם המשמעותית, מיקום חדרי הגידול שהוסתרו ואופן הגידול כפי שפורטו לעיל שנצפים בסרטון ובתמונות, מעידים על גידול במקום שהותאם לביצוע גידול כמות משמעותית של סם.

עבירת החזקת הסם - בשונה, הוראת סעיף 7 לפקודה, מבחינה בין החזקת סם שלא לצריכה עצמית לבין החזקת סם לצריכה עצמית, אלא שבדין כי כמות סם של למעלה מ-3 ק"ג היא כמות גדולה שיקשה על הנאשם בעניינה לסתור החזקה הקבועה בפקודה.

בשלב זה של הדיון, בו על בית המשפט לקבוע כי קיימות ראיות לכאורה, ברי קיימות ראיות שכאלה לאור כמות הסם, אופן גידולו והחזקה הקבועה בחוק.

11. זאת ועוד, לאחר שעיינתי בכל המסמכים שהוצגו בפני, אני סבורה כי בשלב זה לא ניתן לומר שלא קיים סיכוי סביר לחילוט אשר מחייב את בית המשפט לדחות הבקשה.

13. ראשית, באשר למצבו האישי של הנאשם - עיון בתיקו הצבאי של הנאשם מעלה כי מדובר במי ששירת בצה"ל ולחם בחלק ממלחמות ישראל.

אומנם בתיקו הרפואי הצבאי אין אינדיקציה לקיומה של פוסט טראומה, אולם אניח לטובתו כי אבחנה שכזו בעבר הייתה מקובלת פחות, ועל כן יתכן שבשל כך אין אינדיקציה לאבחנה שכזו.

במסמכים הרפואיים המצויים בתיק עולה כי עסקין במי שסובל מכאבים ונדודי שינה בגינם הוגשו בקשות לקבלת היתר לצריכת קנביס רפואי ולפחות במסמך אחד ניתן אף למצוא איזכור למצב פוסט טראומתי.

ראה: **טופס בקשה לרישיון שימוש בקנביס רפואי מיום 30/5/14, חוות דעת של ד"ר יונתן גרינפלד מיום 15/1/02 ואבחנה רפואית מיום 16/1/13 וכן חוות דעת של ד"ר יורי קוצ'ר מיום 21/1/15.**

יוצא איפוא, כי ניתן להניח כי לנאשם אכן קיים צורך רפואי ונפשי לצרוך קנביס.

אם כי אציין כי בהתאם לרישיון שהונפק לו ההיתר לצריכת קנביס רפואי קטנה בהרבה מהכמויות שנתפסו בביתו, באופן שאיננו פרופורציונלי ומחליש טענתו כאילו גידל הסם על מנת לצרוך אותו לאורך זמן.

14. באשר ליכולת הכלכלית - עיון במסמכים שהגיש ב"כ הנאשם ביום 8/1/18 מעלה כי עלות הקרקע של הבית נשוא הבקשה בלבד עמד על כמיליון ש"ח.

משום מה, לא צורפו מסמכים כלשהם על עלות הבניה והמיסים שנדרש לשלם הנאשם על הבית, אך יש להניח, לאור גודלו של הבית, כי מדובר בסכום כסף לא מבוטל.

ראה: **נספחים 7, 8, 9, ו- 10 שהגיש ב"כ הנאשם ביום 8/1/18.**

באשר להכנסות - מבדיקת רשות המיסים עולה כי לנאשם הייתה חברה בבעלותו שנסגרה ולמעשה הכנסותיו הקבועות של הנאשם הן קצבת ביטוח לאומי על סך 1,600 ש"ח עבורו, וקצבה עבור אשתו על סך 2,000 ש"ח.

הנאשם אומנם הציג הכנסות חד פעמיות מירושות וכספי ביטוח של אשתו בסכום שיש להניח כי אכן אפשר תשלום מרבית הוצאות קניית הקרקע ובניית הבית, אך הן אינן נותנות הסבר למקור הכנסה שיכול לאפשר עמידה בהוצאות קבועות של החזקת בית ושני כלי רכב שבבעלותו.

זאת ועוד, עיון בתדפיסי חשבון הבנק של הנאשם מהשנים 2015 ו- 2016 מעלים כי במהלך תקופה זו, בהזדמנויות רבות, הופקדו סכומי כסף הנעים בין מאות לאלפי שקלים במזומן לחשבון הבנק של הנאשם.

יתכן כי לנאשם יש הסביר מניח את הדעת להפקדות אלה, אך בשלב הלכאורי של הדיון הדבר דורש הסבר, במיוחד

לאור ההכנסות המועטות של הנאשם ואשתו.

15. כך יוצא כי על אף שבשלב זה יש להניח שהנאשם יוכל להוכיח כי היו לו הכנסות ממקורות חד פעמיים שכיסו את ההוצאות על תשלום קניית הקרקע ובניית הבית, עדיין קיים קושי ברמת ההכנסות השוטפת הנמוכה של הנאשם בשים לב להחזקת בית קרקע פרטי במושב, לצד החזקת שני כלי רכב, הגם שמדובר בכלי רכב שאינם יקרים.

16. לא זו אף זו, בהתאם להוראת סעיף 36א(1) **לפקודה** אין צורך בהוכחת יכולת כלכלית כלשהי או עשיית רווח מביצוע העבירות. כל שנדרש להוכיח הוא כי הרכוש שימש או נועד לשמש כאמצעי לביצוע העבירה.

אין מחלוקת כי הנאשם גידל והחזיק הסם, תוך יצירת תנאים מתאימים לגידול של סם, בשני חדרים בקומת הקרקע בביתו תוך שהוא אף מקים חיץ על מנת להסתיר פעילותו העבריינית.

כך למעשה מתקיימים התנאים הקבועים בסעיף זה המחייב את בית המשפט להורות על חילוט הרכוש ששימש לביצוע העבירה למעט במקרים בהם קיימים נימוקים מיוחדים.

17. ודוק, הפסיקה כבר קבעה כי ניתן לחלט את החלק היחסי של מחסן מהבית בו בוצעה עבירה.

ראה: **רע"פ 2675/17 גיל ארצי נגד מדינת ישראל (23/8/17)**.

18. ערה אני לטענות הגנה אפשריות לפיהן אשת הנאשם לא הייתה מודעת לקיום המעבדה בביתה שלה, וכן כי במקרה זה, לאור נסיבותיו האישיות והרפואיות של הנאשם, ישנם נימוקים מיוחדים להימנע מחילוט, אלא שטענות אלה מקומם במסגרת התיק העיקרי ככל שהנאשם יורשע והמדינה תעמוד על בקשת החילוט.

19. גם כאשר קבעתי כי קיימות לכאורה המצביעות על פוטנציאל חילוט עלי לקבוע אמצעי להבטחת מימוש החילוט תוך פגיעה מינימאלית עד כמה שניתן בקניינו של הנאשם.

במקרה זה, כאשר המדינה מבקשת להטיל רק צו האוסר על יצירת שינוי במצב הנכס כאשר בפועל הנאשם ובני ביתו יכולים להמשיך ולהתגורר בבית, הרי שנעשה איזון נכון בין האינטרסים השונים.

20. לבית המשפט אין אומנם אינדיקציה כי הנאשם ניסה להבריח הנכס לאחר הגשת כתב האישום ולאחר הגשת הבקשה נשוא החלטה זו. יחד עם זאת, יש להניח כי ניהול ההליך יארך זמן אשר במהלכו יתכנו מצבים בהם הנאשם יבקש לממש את נכסיו ובכך למנוע אפשרות לבחון בקשת החילוט בבוא היום.

21. סוף דבר הנני נעתרת לבקשה ומורה על רישום הערת אזהרה אשר תמנע עבירות וסחירות של הנכס נשוא הבקשה - בית הנאשם, מר גלעד צור ת.ז. 052830247, שבמשק 127 במושב נחלה.

22. מזכירות תמציא ההחלטה לב"כ הצדדים.

23. זכות ערעור כחוק.

הצדדים.